

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อประเมินผลนักศึกษาโปรแกรมวิชาสังคมศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการ ให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา ปีการศึกษา 2546 ผู้บังคับบัญชาของ

นักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา เพื่อนร่วมงานของนักศึกษาโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา และนักเรียนที่นักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาโปรแกรมวิชาสังคมศึกษาที่ทำการสอนอยู่

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาสังคมศึกษาประจำปีการศึกษา 2546 จำนวน 39 คน

ผู้บังคับบัญชาของนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการ ให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาสังคมศึกษาจำนวน 39 คน เพื่อนร่วมงานของนักศึกษาโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา จำนวน 195 คน และนักเรียนที่นักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา ที่ทำการสอนอยู่จำนวน 195 คน

ในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้ส่งแบบสอบถามไปให้ จำนวน 468 ฉบับ ได้รับคืน 468 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม 4 ชุด

1. เครื่องมือชุด ก เป็นแบบประเมินผลนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปแกรมวิชาสังคมศึกษา สำหรับนักศึกษา
2. เครื่องมือชุด ข เป็นแบบประเมินผลนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปแกรมวิชาสังคมศึกษา สำหรับผู้บังคับบัญชา
3. เครื่องมือชุด ค เป็นแบบประเมินผลนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปแกรมวิชาสังคมศึกษา สำหรับเพื่อนร่วมงาน
4. เครื่องมือชุด ง เป็นแบบบันทึกการสัมภาษณ์นักเรียนที่นักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปแกรมวิชาสังคมศึกษา ที่ทำการสอนอยู่สำหรับนักเรียน

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 นักศึกษาโปแกรมวิชาสังคมศึกษา ที่เข้าศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิง 26 คน คิดเป็นร้อยละ 66.70 เพศชาย 13 คน คิดเป็นร้อยละ 13 ประสพการณ์การปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่าส่วนใหญ่ประสพการณ์ 21 – 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.20 รองลงมาคือ 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.90 ประสพการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนน้อย

ที่สุดคือ 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.10 วิชาที่สอนพบว่าส่วนใหญ่สอนทุกกลุ่มวิชา / ทุกกลุ่ม ประสพการณ์ คิดเป็นร้อยละ 43.50 รองลงมาคือวิชา สังคมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20.5 และ วิชาการงานพื้นฐานอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 12.90 และภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 7.70 ตามลำดับ สำหรับวิชาที่สอนน้อยที่สุดคือ ภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 2.60

1.2 ผู้บังคับบัญชาของนักศึกษาโปแกรมวิชาสังคมศึกษา ตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ส่วนใหญ่พบว่าเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.80 เพศชายคิดเป็นร้อยละ 46.20 ประสพการณ์ในการบริหารส่วนใหญ่คือ 16 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.10 รองลงมาคือ มากกว่า 25 ปี และ 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.10 และ 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.00 และ น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.10 ตามลำดับ ประสพการณ์การบริหารน้อยที่สุดคือ 21 – 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.60

1.3 เพื่อนร่วมงานของนักศึกษา ตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้วุฒิ
ปริญญาตรีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็น
ร้อยละ 66.20 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในโรงเรียนเดียวกับครูที่เข้าศึกษาตามโครงการฯ
พบว่าส่วนใหญ่มีประสบการณ์ระหว่าง 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.70 รองลงมาคือ 21 – 25 ปี
คิดเป็นร้อยละ 19.00 และ

11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.40 และ น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.40 และ 16 – 20 ปี คิด
เป็นร้อยละ 12.70 ตามลำดับ วิชาที่สอนพบว่าส่วนใหญ่สอนวิชาทุกวิชา / ทุกกลุ่มประสบการณ์
คิดเป็นร้อยละ 37.40 รองลงมาคือวิชาคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 20.00 และภาษาไทย คิดเป็น
ร้อยละ 9.70 และวิชาสังคมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 8.20 และวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 9.70
ตามลำดับ วิชาที่กลุ่มตัวอย่างสอนน้อยที่สุดคือ คอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 1.00

2. ความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการเป็นครูของนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครู
ประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา พบว่าความรู้ความเข้าใจ
เพิ่มขึ้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า การจัดการเรียนรู้ที่
เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพิ่มมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่
การประเมินผลตามสภาพจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนความรู้ความเข้าใจที่
เพิ่มขึ้นน้อยที่สุดคือ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 ซึ่งอยู่ในระดับ
ปานกลาง

3. การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครู
ประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง
นักเรียน เพื่อนครู และผู้บังคับบัญชา พบว่า การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นในด้านการจัดการเรียน
การสอนของครูประจำการที่เข้าศึกษาในโครงการนักศึกษา ตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้
ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง มีค่าเฉลี่ย
รวมเท่ากับ 3.72 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่งเสริมความเป็น
ประชาธิปไตย มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.13 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ จัดกิจกรรมที่
เสริมสร้างหรือปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และดำเนินการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน
ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือ ประเมิน
พัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้น ตามการรับรู้ของนักเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม
เท่ากับ 3.86 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด มี
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ จัดกิจกรรมที่เสริมสร้างหรือปลูกฝัง

คุณธรรม จริยธรรม และดำเนินการแก้ปัญหาเกี่ยวกับ การเรียนรู้ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.63

การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูประจำการที่เข้าศึกษาในโครงการฯ ตามการรับรู้ของเพื่อนครู มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.80 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 3.48 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูประจำการที่เข้าศึกษาในโครงการฯ ตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.85 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างหรือปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มของผู้เรียน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือจัดกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ค่าเฉลี่ย 3.67 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

4. การพัฒนาการเป็นผู้บริหารของนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง เพื่อนครูและผู้บังคับบัญชา พบว่า การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นในด้านการเป็นผู้บริหารวิชาการของครูประจำการที่เข้าศึกษาในโครงการฯ ตามการรับรู้ของตนเองมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.51 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามุ่งมั่นพัฒนาตนเองตามมาตรฐานคุณภาพวิชาชีพครู มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.92 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ จัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาน้อยที่สุดคือ เป็นแกนนำที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านการจัดการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นตามการรับรู้ของเพื่อนครู มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.67 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.81 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ นำเทคนิคการ

จัดการเรียนรู้ใหม่ๆ มาใช้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ย การพัฒนาตนเองน้อยที่สุด คือ สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน มี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.63 ซึ่ง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการกับเพื่อนครู มี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ จัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาการ เรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ และมุ่งมั่นพัฒนาตนเองตามมาตรฐานคุณภาพวิชาชีพครู มี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาตนเองที่น้อยที่สุด คือ มุ่งมั่นพัฒนาตนเองตามมาตรฐานคุณภาพวิชาชีพครู มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 ซึ่งอยู่ในระดับ ปานกลาง

5. การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นในด้านการปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน และ เพื่อนครูของครูประจำการที่เข้าศึกษาในโครงการฯ โปรแกรมวิชาสังคมศึกษาตามการรับรู้ของ ตนเอง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.03 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเห็นประโยชน์ ของนักเรียนสำคัญที่สุด และรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.31 ซึ่ง อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย มีความพอดี ประหยัดและไม่ประมาท มี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาตนเองที่น้อย ที่สุด คือ ใช้วิธีสืบค้นข้อมูลจากหลายแหล่ง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นตามการรับรู้ของเพื่อนครู มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.97 ซึ่งอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย มีความพอดี ประหยัดและไม่ ประมาทมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.16 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ เห็นประโยชน์ของ นักเรียนสำคัญที่สุด และมีความเพียรพยายามที่จะทำงานจนสำเร็จ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ซึ่ง อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาตนเองที่น้อยที่สุด ใช้วิธีสืบค้นข้อมูลจาก หลายแหล่ง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.01 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ารับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีคะแนนเฉลี่ย สูงสุดเท่ากับ 4.38 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่เห็นประโยชน์ของนักเรียนสำคัญที่สุด มี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาตนเองที่น้อยที่สุด ใช้วิธีสืบค้นข้อมูลจากหลายแหล่ง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ผลโดยสรุป เมื่อเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิ ปริญญาตรีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ อาจกล่าวได้ว่าเป็นไปตามเป้าหมาย

ทั้งปริมาณและคุณภาพที่กำหนดไว้ บุคลากรครูประจำการที่ยังไม่มีวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาต่างก็ให้ความสนใจเข้าร่วมโครงการเป็นอย่างมาก โดยสรุปข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง พบว่าจากนักศึกษาจำนวน 39 คน เป็นเพศชาย ร้อยละ 33.3 และเพศหญิงร้อยละ 66.7 มีประสบการณ์การทำงาน 21 – 25 ปี ถึงร้อยละ 33.2 และ 5 – 10 ปี ร้อยละ 30.9 และพบว่าส่วนใหญ่ต้องสอนทุกกลุ่มวิชา คิดเป็นร้อยละ 43.5 นอกจากนั้นก็ยังมีจำนวนลดลงตามความจำเป็นของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังมีผู้บังคับบัญชาและเพื่อนครูในโรงเรียน ได้มีส่วนให้ความคิดเห็นและประเมินนักศึกษาในโครงการพัฒนาครูประจำการ เป็นไปในแนวทางที่ได้รับการพัฒนาสูงขึ้นทั้งสิ้นซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และสรุปสาระสำคัญประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ

1. ด้านการมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการเป็นครู พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพิ่มมากที่สุด รองลงมาคือ การประเมินผลตามสภาพจริง

2. ด้านการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่านักศึกษาได้พัฒนาตนเองเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก และยังมีการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย และจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างหรือปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และดำเนินการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียน อยู่ในระดับมาก และการส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มของผู้เรียนอยู่ในระดับมากเช่นกัน นอกจากนี้นักศึกษายังมีการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้นตามการรับรู้ของนักเรียน เพื่อนครู และผู้บังคับบัญชา ที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนด้านต่างๆ อยู่ในระดับมาก

3. ด้านการพัฒนาการเป็นผู้นำทางวิชาการของนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการ ให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาสังคมศึกษาตามการรับรู้ของตนเอง เพื่อนครู และผู้บังคับบัญชา พบว่าครูมีการพัฒนาการเป็นผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของตนเอง เพื่อนครู และผู้บังคับบัญชาอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน เพื่อนร่วมงานของครูประจำการ ตามการรับรู้ของตนเอง เพื่อนครู และผู้บังคับบัญชา พบว่านักศึกษาได้พัฒนาตนเองด้านการปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน และเพื่อนครู ตามการรับรู้ของตนเอง เพื่อนครู และผู้บังคับบัญชาอยู่ในระดับมาก

กล่าวโดยสรุปได้ว่า นักศึกษาครูประจำการได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาครูประจำการ ให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาสังคมศึกษาอยู่ในระดับมากทุก ๆ ด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินและติดตามผลนักศึกษาโปรแกรมวิชาสังคมศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2546 ซึ่งผลของการวิจัยมีสาระสำคัญดังนี้

1. การพัฒนาที่เพิ่มขึ้นด้านความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับความเป็นครู ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาสังคมศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาตามโครงการมีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้แน่นอนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ได้ดำเนินการตามแนวที่ โสภณ สารธรรม (2533) ได้วิจัยเรื่องความต้องการของครูกรมสามัญในทัศนะครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สามัญศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่าความต้องการในการพัฒนาครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกด้านอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาพบว่า ครูมีความต้องการสูงในเรื่องให้โรงเรียนจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนเพื่อบริการทางวิชาการแก่ครูภายในโรงเรียนให้เพียงพอกับความต้องการ รองลงไปได้แก่ การให้โรงเรียนจัดห้องสมุดเพื่อบริการทางวิชาการแก่ครู โดยเฉพาะการจัดหาตำราทางวิชาการให้เพียงพอทุกหมวดวิชา

2. การพัฒนาที่เพิ่มขึ้นด้านความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมสังคมศึกษา ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาครูตามโครงการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแนวคิด ทฤษฎีที่ สุริย์ สุเมธินฤมิตร(2539) 21-22) ได้เสนอองค์ประกอบที่จะทำให้ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสรุปจากงานวิจัยได้พบว่า ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีองค์ประกอบเหล่านี้คือ สมรรถภาพสำหรับงานสอน สมรรถภาพสำหรับงานกิจการนักเรียน และสมรรถภาพสำหรับพัฒนา สำหรับสมรรถภาพทางการสอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านความรู้ ได้แก่ความรู้ด้านเนื้อหาวิชา และความรู้ทางวิชาชีพครู
2. ด้านทักษะ เช่น ทักษะทั่วไป ได้แก่ทักษะในการวางแผนจัดกิจกรรม และทักษะในวิชาที่สอน
3. ด้านคุณลักษณะและทัศนคติ ได้แก่ ใฝ่หาความรู้จริง อารมณ์ดีเยี่ยมเข้มแข็งมีไหว
4. มนุษย์สัมพันธ์ดี ทำงานประณีต ใฝ่หาความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ

3. การพัฒนาที่เพิ่มขึ้นด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ของนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมสังคมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษา

ตามโครงการ มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากเกิดจากการพัฒนาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ทำการศึกษาหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฮอลและ โจนส์ (Hall. And Jones) อ้างถึงในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2536 : 262 ระบุสมรรถภาพครูได้ว่า มีอย่างน้อย 5 ประการ คือ

1. สมรรถภาพด้านความรู้ทั้งได้เสนอเนื้อหาและด้านจิตวิทยา
2. สมรรถภาพด้านเจตคติเกี่ยวกับค่านิยม เจตคติต่อผู้อื่นและสิ่งต่างๆ ไปในทางที่ดี
3. สมรรถภาพด้านปฏิบัติ คือสามารถแสดงออกอันเป็นผลจากข้อ 1 ได้ดี
4. สมรรถภาพที่ส่งผลต่อการเรียนรู้
5. สมรรถภาพในการค้นคว้า

ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้นำทางวิชาการที่ควรพึงมีและสามารถที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน และเพื่อนร่วมงาน ของนักศึกษา ตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาตามโครงการนี้มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ได้ดำเนินตามนโยบายเพื่อสอดคล้องด้านคุณธรรม จริยธรรม พัฒนาด้านความประพฤติและการปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีเหมาะสมกับวิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาบุคคล ที่มีผู้เสนอแนวคิด และสอดคล้องกับพระธรรมปิฎก (ปอ.ปยุตโต) 2544 ช 11 – 12) ได้เสนอแนวคิดการพัฒนามนุษย์ว่าการฝึกตนของมนุษย์นั้นเรียกว่าการศึกษา แยกออกได้เป็น 3 ด้าน คือ

1. ศีล คือการฝึกพัฒนาด้านพฤติกรรม หมายถึง การพัฒนาพฤติกรรมทางกายและวาจาให้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้อง
2. สมาธิ หมายถึงการฝึกฝนด้านจิตใจ
3. ปัญญา หมายถึง การพัฒนาปัญญา ซึ่งมีความสำคัญสูงสุด เพราะปัญญาเป็นตัวนำทางและควบคุมพฤติกรรมทั้งหมด

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยเรื่องการประเมินและติดตามผลนักศึกษา โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา ตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นการเสริมสร้างและพัฒนาโครงการดังนี้

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ควรพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาบุคลากร
ประจำการที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 และส่งผลต่อการ
พัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ควรมีการส่งเสริมการวิจัยความสัมพันธ์เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจการใช้หลักสูตร
ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ชุมชน ผู้ปกครอง และความต้องการของนัก
3. ควรมีการส่งเสริมการวิจัยเพื่อประเมินและติดตามผลนักศึกษาแต่ละโปรแกรมวิชา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
Nakhon Sawan Rajabhat University